

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
Hoofdstuk 1	
Een kwestie van definiëren	9
1. Een ondiepe kuil in het bos is geen woning	9
2. Zwerfkat of huistijger?	11
3. De definitie van een computer	16
4. New York Pizza	20
5. Gaysauna	24
Hoofdstuk 2	
Werk	28
6. Het uitlokken van een reactie	28
7. Hoe spot je een dief?	31
8. Geopend zakje pinda's	33
9. Baby vergeten	39
Hoofdstuk 3	
Wraking	43
10. Voorletters	43
11. Opzouten	46
12. Gekke Henkie	53
Hoofdstuk 4	
Uit andere tijden	56
13. Drie fietsers naast elkaar	56
14. Alimentatie	59
15. Gevangen vos	62
16. Vrouwenspuiten	66

17. De prijs van het diner	69
18. Veertienhonderd kilo aardappelen	73
19. Reclame maken voor condooms	77
20. Het vervoer van condooms verzekeren	79
21. Gedruis in de kerk	81
22. De politie treiteren	83
23. Een vordering innen	85
24. Schooiers en zwervers	86
25. Pindanootjes	90
26. Atheïsten en de belofte	98
27. Van Pietje naar Petronella	103

Hoofdstuk 5

Overig	106
28. Een muntje opgooien	106
29. Naaktfoto	108
30. Bassie en Adriaan	110
31. Pipo de Clown en Mammaloe	112
32. Alcoholslotapparaat	114
33. Weilandverbod	115

Voorwoord

Eind 2014 kwam mijn boek *33 bijzondere, humoristische en opvallende rechterlijke uitspraken* uit. In het voorwoord van dat boek kondigde ik een tweede druk aan. Nu is het eindelijk zover, althans, voor u ligt een tweede 'deel'.

Ik wens in dit voorwoord wederom een aantal personen te bedanken voor het aanleveren van opvallende uitspraken van rechters, te weten: Jessica Roos, Manon Pluymen, Susan Niessen, Antoni Brack, Ewoud Hondius en Joyce Rijken-Lie.

Annemieke van Garling, werkzaam bij Uitgeverij Paris, bedank ik voor haar uitstekende redactionele werkzaamheden.

Een eventueel derde deel zal uitspraken van rechters uit andere tijden bevatten. Wie door oude NJ's bladert, treft zo af en toe een historisch pareltje aan. In dit tweede deel heb ik er, als voorproefje, één rubriek aan gewijd.

Mijn vader Jan Engel bedank ik voor de prachtige pentekeningen die ook dit deel sieren.

Lezers die een bijzondere uitspraak kennen, vraag ik deze te mailen naar bijzondereuitspraken@gmail.com. Misschien kan die uitspraak vervolgens worden opgenomen in een eventueel derde deel.

Kees Engel

Amsterdam, 25 maart 2018

2. Zwerfkat of huistijger?

In de vroege ochtend van 26 mei 2015 is eiser op zijn fiets ter hoogte van de woning van gedaagden in botsing gekomen met een overstekende kat, als gevolg waarvan eiser ten val is gekomen. Gedaagden, die door het hulpgeroep van eiser wakker zijn geworden, zijn naar buiten gesneld, waarbij gedaagde 1 en een buurman zich over eiser hebben ontfermd. Gedaagde 2 ontfermde zich over de kat. Eiser is met een ambulance naar het ziekenhuis gebracht. De kat is met de dierenambulance naar een dierenarts gebracht.

De verwondingen van eiser waren serieus: hij brak zijn bekken links, een borstwervel en enkele rugwervels. De kat, Streep genaamd, overleefde de aanrijding uiteindelijk niet, zulks tot groot verdriet van de jonge dochters van gedaagden.

Eiser stelde gedaagden aansprakelijk. Hij stelde dat het *hun* kat was die roekeloos de weg had overgestoken. Hij wees onder andere op Twitter- en Facebookberichten van gedaagden over de avonturen van Streep.

Artikel 6:179 BW bepaalt het volgende: 'De bezitter van een dier is aansprakelijk voor de door het dier aangerichte schade, tenzij [...]'.
'

Konden gedaagden worden aangemerkt als de bezitters van de kat?
Gedaagden voerden het volgende aan:

‘De kat was een van de vier zwerfkatten die ruim 10 jaar geleden in de buurt werden gevonden. Ze liepen door de voortuinen van de woningen op zoek naar eten, waarbij gedaagden en andere buurtbewoners etensresten en water buiten zetten voor de katten en ook voor andere dieren. Het lukte de jongste dochter van gedaagden om met twee katten, Streep (de kat in kwestie) en Vlekje genaamd, een zekere band op te bouwen. Gedaagden hebben de kat nooit onderdak geboden. Wel kwam het eens voor dat er ineens een kat vanwege een openstaande deur in de woning stond, maar dat was altijd van korte duur. De kat heeft nooit overnacht in de woning van gedaagden. De foto op Twitter waarop de kat zichtbaar onder een dekentje in huis ligt, is te verklaren doordat de kat toen ziek was. Anders dan gebruikelijk was de kat hierdoor benaderbaar en is het dier door de dochter van gedaagden toen onder een dekentje gelegd. Omdat dit bijzonder was, is er een foto van gemaakt en door de dochter op Twitter geplaatst. Uit het Facebookbericht kan worden afgeleid dat de kat een zwerfkat betrof, aangezien de kat al dagen niet was gesignaleerd in de omgeving. Van vangst en inbezitneming (in de zin van artikel 3:113 BW) door gedaagden is nooit sprake geweest. Gedaagden hebben de kat nooit verzorgd en ook nooit laten ontvlooiën, ontwormen en/of chippen en zij zijn ook nooit met de kat naar een dierenarts geweest. Gedaagden hadden ook geen kattenluik en zij troffen evenmin voorzieningen wanneer zij op vakantie gingen. Van bezit van de kat is dan ook geen sprake geweest. Uit dierenliefde en omdat de dochter overstuurd was door de botsing met eiser, hebben gedaagden de kosten voor de dierenarts voor hun rekening genomen. De dierenarts heeft vervolgens gebeld dat de kat zou worden ingeslapen, aldus gedaagden.’

In hoger beroep stelde eiser (appellant) daar het volgende tegenover:

- de kat rende voorafgaand aan het ongeval naar het woonhuis van [geïntimeerden];
- na het ongeval kwam mevrouw [geïntimeerde 2] als eerste naar buiten en ontfermde zich niet over de kermend van de pijn op de grond liggende [appellant], maar over de kat, die zij naar binnen droeg, haar eigen huis in;
- de dochter van [geïntimeerden] kwam na het ongeval ook naar buiten en werd boos op [appellant] omdat hij – volgens [appellant] in haar woorden: – [Streep] had aangereiden;
- de heer [geïntimeerde 1] heeft de kosten van de dierenarts voor zijn rekening genomen, de dierenarts heeft met de heer [geïntimeerde 1] contact gehad over de vraag wat er met de kat moest gebeuren en de heer [geïntimeerde 1] heeft besloten de kat verder te laten onderzoeken;
- uit het bericht op Facebook en de reacties hierop (zie onder 4) volgt dat het huis van [geïntimeerden] wordt aangemerkt als het huis van de kat, dat een afwezigheid van de kat van vier dagen tot onvrede leidde bij de meisjes en voor de heer [geïntimeerde 1] voldoende reden was om hierover een bericht op Facebook te plaatsen, terwijl de kat kennelijk voor de Facebookvrienden van de heer [geïntimeerde 1] onderdeel uitmaakte van het gezin;
- de door de dochter van [geïntimeerden] op Twitter geplaatste foto verduidelijkt dat [geïntimeerden] bezitter zijn van de kat: de kat ligt hier onder een dekentje, in een huiselijke omgeving;
- de deur van de woning van [geïntimeerden] stond altijd open en de kat was meermaals in zijn woning te vinden, waarbij het in ieder geval een keer is gebeurd dat de deuren van de woning zijn dichtgedaan terwijl de kat in de woning aanwezig was; en
- de dochter van [geïntimeerden] heeft de kat een naam gegeven.

Het Hof Den Haag overwoog het volgende:

‘10. Tussen partijen staat vast dat de kat in het wild geboren is en in ieder geval enige tijd in het wild heeft geleefd. Artikel 6:179 BW is niet van toepassing op in het wild levende dieren, nu daarvan geen bezitter kan worden aangewezen. Willen [geïntimeerden] kunnen worden aangemerkt als bezitter van de kat, dan moeten zij de kat dus op enig moment in bezit hebben genomen door zich de feitelijke macht over de kat te verschaffen (als bedoeld in artikel 3:113 BW). Deze machtsuitoefening moet van dien aard zijn, dat dit naar verkeersopvatting en op grond van de uiterlijke feiten als bezit kan worden gekwalificeerd (artikel 3:108 BW). Ten aanzien van de inbezitneming van een zwerfkat die, zoals hier, zijn leefomgeving heeft rond de woning van mensen, gaat het daarbij om meer dan enkel het zich aantrekken van het lot van de zwerfkat; er moet sprake zijn van feiten en omstandigheden die erop wijzen dat de kat deel is gaan uitmaken van het huishouden van de betrokken personen. Daarbij is onder meer relevant of de kat door hen duurzaam wordt verzorgd, in de vorm van bijvoorbeeld bezoeken aan de dierenarts, ontvlooiën, ontwormen, dagelijkse zorg voor eten en drinken voor de kat en het treffen van voorzieningen voor de kat tijdens (langere) afwezigheid.’

Vervolgens kwam het hof tot het oordeel dat gedaagden de schade van eiser niet hoefden te vergoeden:

‘13. De grieven van [appellant] kunnen niet slagen. Weliswaar heeft [appellant] een groot aantal concrete feiten en omstandigheden gesteld (zoals hiervoor weergegeven onder punt 11), maar naar het oordeel van het hof kan uit dit samenstel van feiten en omstandigheden niet in overtuigende mate worden geconcludeerd dat [geïntimeerden] de kat duurzaam verzorg-

den en dat zij daarmee op enig moment bezit hebben genomen van de kat (als bedoeld in artikel 3:113 BW). Een groot deel van hetgeen [appellant] in hoger beroep aan argumenten heeft aangedragen betreft voornamelijk betwistingen van het verweer van [geïntimeerden] dat zij de kat niet hebben verzorgd, nooit hebben laten ontvlooiën, ontwormen of chippen, nooit met de kat naar de dierenarts zijn geweest, geen kattenluik hadden en geen voorzieningen troffen wanneer zij met vakantie gingen betwist. Dit terwijl het juist op de weg ligt van [appellant] – die zich immers op de rechtsgevolgen beroept – om (aanvullende) feiten en omstandigheden aan te dragen die zijn standpunt dat [geïntimeerden] bezitter waren van de kat ondersteunen. Om dezelfde reden wordt voorbij gegaan aan het verweer van [appellant] tegen de door [geïntimeerden] in het geding gebrachte verklaringen van buurtgenoten dat de kat een zwerfkat is, wat van dit verweer verder ook zij.

14. Zoals hiervoor overwogen, zijn de door [appellant] (wel) gestelde feiten en omstandigheden mede gelet op het verweer van [geïntimeerden] onvoldoende om aan te nemen dat [geïntimeerden] de kat op enig moment in bezit hebben genomen. Er kan hooguit uit worden afgeleid dat [geïntimeerden] en dan met name hun jongste dochter (zij was ten tijde van het ongeval 12 of 13 jaar oud) een zekere band hebben opgebouwd met de kat, die in de buurt was geboren en ook steeds in de buurt heeft geleefd. Dat wijst er echter niet op dat [geïntimeerden] de kat voor zichzelf zijn gaan houden. Datzelfde geldt voor de omstandigheid dat [geïntimeerden] na het ongeluk de kat onder hun hoede hebben genomen en naar de dierenarts hebben laten brengen. Bij pleidooi is toegelicht dat de kat zijn rug op drie plaatsen had gebroken en niet in staat was om te lopen. Dat onder die omstandigheden verantwoordelijkheid wordt genomen voor het welzijn van de kat betekent niet dat [geïntimeerden] de kat

voor zichzelf hielden. Daarbij kan in het midden blijven of [geïntimeerden] of de dierenarts de beslissing hebben genomen de kat te laten inslapen.’

Streep was een zwerfkat, die aan niemand toebehoorde.

Hof Den Haag 28 november 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:3304.

3. De definitie van een computer

De kantonrechter had R. veroordeeld om binnen één week de computer van het merk Packard Bell en de speelgoedtrekker van het merk Siku af te geven aan B., door bezorging ten huize van de ouders van B., zulks op straffe van een dwangsom van € 250 per dag met een maximum van € 1000.

En wat deed R. vervolgens? Hij leverde alleen de systeemkast af bij de ouders van B. Over het beeldscherm, het toetsenbord en de muis zou de rechter niets hebben geoordeeld ...

B. liet het er niet bij zitten. De kantonrechter moest nog een vonnis wijzen:

‘4.4. Partijen hadden een (relatief) eenvoudige zaak, waarbij beide partijen zijn veroordeeld tot betaling van een geldsom aan hun wederpartij en [eiser] bovendien is veroordeeld tot afgifte van enkele goederen, waaronder een “computer”. Hoewel [eiser] van mening is dat beide partijen aan voornoemd vonnis hebben voldaan, is [gedaagde] daarentegen van mening dat [eiser] niet volledig aan het vonnis heeft voldaan omdat hij slechts de systeemkast heeft teruggegeven zonder toetsenbord, scherm et cetera. Bovendien, zo stelt [gedaagde] voorts, dateert de com-

puter uit 2010 en is na onderzoek gebleken dat de harde schrijf [lees: schijf, KE] uit 2000 dateert. Kortom, [eiser] heeft niet afgegeven waar hij conform het vonnis toe was gehouden.

4.5. Ten aanzien van laatstgenoemd verwijt stelt [eiser] geen verstand te hebben van computers en dat hij de computer bij de leverancier heeft laten repareren na blikseminslag, waarbij hij dan ook ontkent doelbewust een gedateerde harde schijf in de computer te hebben geplaatst. Wat daar ook van zij, het is niet in deze kort gedingprocedure uit te maken wie van partijen hierover de waarheid spreekt.

4.6. Zoals reeds overwogen is de kernvraag in dit kort geding of [eiser] dwangsommen heeft verbeurd wegens het feit dat hij niet volledig aan de veroordeling als geformuleerd in het vonnis heeft voldaan door slechts de systeemkast zonder randapparatuur af te geven. De voorzieningenrechter is er met [gedaagde] van overtuigd dat met het (slechts) afgeven van de systeemkast bij [eiser] veeleer de bedoeling van kinderachtig pesten heeft voorgezet dan een edele behoefte het vonnis naar de precieze taalkundige betekenis van de gebruikte termen na te komen. Dat neemt niet weg dat [eiser] aan de letterlijke tekst van de veroordeling, gebaseerd op het door [gedaagde] geformuleerde petitum, heeft voldaan.

4.7. Aldus is de situatie ontstaan dat [eiser] de randapparatuur, gelet op de leeftijd ter waarde van circa € 25,-, niet heeft afgegeven, waarna de zaak is geëxplodeerd. In plaats van het alsnog afgeven van de voor hem waardeloze randapparatuur ([eiser]), dan wel berusten in het resultaat van een beperkt geformuleerd petitum en het voor € 25,- aanschaffen van vergelijkbare randapparatuur ([gedaagde]), kiezen partijen en hun advocaten voor een andere weg. Met toevoegingsmachtsvertoon

doet [gedaagde] (voor haar gratis) executoriaal beslag leggen omdat de goederen ter waarde van € 25,- naar haar mening ten onrechte niet zijn afgegeven. Vervolgens ziet [eiser] zich dan gedwongen een volgende door de overheid gefinancierde procedure te beginnen. Het is weinig behoorlijk (van beide partijen en hun advocaten die in deze kinderachtige ruzie vrolijk hun diensten leveren) om op deze manier (verder) te procederen om maar hun “gelijk” te halen, steeds met gebruikmaking van door de overheid gefinancierde rechtshulp. Een keuze die, zouden partijen en/of hun advocaten de kosten van al deze acties volledig en zelf moeten dragen (enkele duizenden euro’s), zij in dat geval nimmer zouden hebben gemaakt.

Uiteraard is het belang van een procedure niet altijd af te meten aan een op geld waardeerbaar belang, maar het belang van deze zaak is zeer miniem nu het zich nog enkel toespitst op het begrip “computer” en vrijwel waardeloze goederen (vieren-eenhalf jaar oude muis, toetsenbord en beeldscherm). Hier is een rol voor de serieuze advocaat (immers dominus litis en niet His Master’s Voice) weggelegd om zijn/haar cliënt(e) zich er van te laten doordringen dat een dergelijke pesterij met een miniem belang geen inzet van (nog) een juridische procedure kan zijn. Ook al worden advocaten bepaald niet rijk van toevoegingszaken, zij dienen zich te realiseren dat door de overheid gefinancierde rechtshulp een (kwetsbaar) groot goed is, dat niet moet worden misbruikt om mee te werken aan pesterij op laag niveau.

De in de dagvaarding opgenomen meer subsidiaire vordering van [eiser] tot schorsing van het beslag om ten aanzien van de uitleg van het begrip “computer” in deze kwestie ook nog een bodemprocedure te gaan voeren maakt pijnlijk duidelijk hoezeer de weg is kwijt geraakt.

4.8. Gelet op het voorgaande maakt [gedaagde] misbruik van bevoegdheid door het nagekomen vonnis te executeren en dus zal de voorzieningenrechter het beslag zelf opheffen, zodat er ook geen reden is voor het opleggen van de gevorderde dwangsommen.

4.9. De voorzieningenrechter ziet in de omstandigheid dat [gedaagde] (gedeeltelijk) in het ongelijk is gesteld maar [eiser] in deze ook verwijtbaar heeft gehandeld, reden om te bepalen dat iedere partij de eigen kosten draagt. Dat leidt tot het onbevredigende resultaat dat de Staat opdraait voor het grootste deel der kosten, maar voorkomt dat partijen wederom de beschikking krijgen over een titel waarmee zij kostbare streken kunnen uithalen.

In het verleden kon de rechter, indien hij van oordeel was dat de toevoegingen ten onrechte waren verstrekt, deze vernietigen. Daar is in dit geval alle aanleiding voor, maar de wettelijke bevoegdheid ontbreekt. De Raad voor de Rechtsbijstand heeft deze bevoegdheid echter wel. Vernietiging van de in deze zaak verstrekte toevoegingen zou het effect hebben dat aan het hier betoonde gechicaneer minder overheids gelden worden verspild en op die manier zouden partijen en hun advocaten de zure vruchten plukken van hun onbehoorlijk gedrag.'

Rb. Overijssel (vzr. Almelo) 27 februari 2015, ECLI:NL:RBOVE:2015:1049.